

Beslut om allmän trafikplikt

Bakgrund

Under år 2014 löper gällande avtal om regional busstrafik ut. Den trafik som berörs är all regional busstrafik som organiseras av Värmlandstrafik AB, d.v.s. all trafik utom tätortstrafiken i Karlstads kommun, vilken organiseras av Karlstads kommun.

Av denna anledning förbereds en ny upphandling. För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt den nya kollektivtrafiklagen (SFS 2010:1065) att den Regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar att upphandla trafiken och formaliserar denna avsikt genom att besluta om allmän trafikplikt. Avtal om regional kollektivtrafik som tecknats före 1 juli 2012 omfattas inte av kravet på beslut om allmän trafikplikt. Beslut om allmän trafikplikt för regional kollektivtrafik med löpande avtal fattas inför nästkommande upphandlingstillfälle.

Regionfullmäktige beslutade den 8 mars 2013 att bemyndiga kollektivtrafiknämnden att besluta om allmän trafikplikt.

Beslut om allmän trafikplikt ska ses som led i förverkligandet av de intentioner som kommer till uttryck i trafikförsörjningsprogrammet. Begreppet allmän trafikplikt, som är en översättning av engelskans "Public Service Obligation", står för det åtagande som samhället ikläder sig gentemot medborgarna. Beslut om allmän trafikplikt kan bara gälla regional kollektivtrafik. Det innebär sådan trafik som med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärers behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov.

I det nya trafikförsörjningsprogrammet beskrivs nuvarande trafik med linjesträckningar. Vidare anges mål för trafikens omfattning och utbredning samt dess finansiering.

Organisatören Värmlandstrafik AB har i samråd med myndigheten även genomfört samråd inför upphandling (SIU) under hösten 2012. Vid detta samråd har trafikföretagen haft möjlighet att anmäla eventuellt intresse av att

bedriva kommersiell trafik inom de delar som kan förväntas komma att omfattas av allmän trafikplikt.

Det har inte anmälts eller inkommit några propåer om kommersiell trafik på aktuella linjer.

Avvägningar

Trafikförsörjningsprogrammet anger en tydlig inriktning för framtiden med ett ökat kollektivt resande. Tyngdpunkten i utbudet är **stomlinjerna** på stråken som förbinder **kommunhuvudorter** med Karlstad och omvänt. All regional tågtrafik på linjerna 70, 71 och 74 betraktas som stomlinjer. Stomlinjer med buss är tresiffriga, med jämna 100-tal. (100, 200 etc).

Vissa stomlinjer går över länsgräns och i några fall över nationsgräns i enlighet med överenskommelser med angränsande kollektivtrafikmyndigheter eller motsvarande.

Stomlinjenätet uppfyller kraven på användbarhet för personer med funktionsnedsättning inom områdena rörelse, syn och hörsel. Stomlinjenätet kompletteras på denna punkt av en länsfärdtjänst som svarar för anslutningstransporter, med personbilsregistrerade fordon.

Stomlinjerna kompletteras med **matarlinjer** som antingen matar till och från stomlinjerna eller till och från respektive **kommunhuvudorter**. Matarlinjerna är numrerade i förhållande till den stomlinje de tillhör. (101, 102, 201, 202 etc). Stomlinjer med tillhörande matarlinjer benämns tillsammans "system".

Till detta utbud kommer **tätortstrafik** som även den matar till och från anslutande stomlinjer och matarlinjer, samt i övrigt avser att erbjuda en god tillgänglighet och användbarhet, som alternativ till bilen inom berörd tätort. Tätortstrafiken betraktas som egna system i den regionala trafiken och linjerna har tvåstelliga nummer. (51, 52 etc). Tätortstrafik bedrivs i Arvika och Kristinehamns kommuner. I Säffle kommun planeras endast anropsstyrd tätortstrafik.

Servicetrafik, i form av;

- **anropsstyrd linjetrafik** som är en ersättning för tidigare linjetrafik med buss, på sträckor med svagt resandeunderlag. Trafiken utförs oftast med personbilsregistrerade fordon eller mindre bussar.
- **Länsfärdtjänst**. Ett länstäckande regelverk som omfattar både linjenät och yttäckning med personbilstrafik.
- **Sjukresor**. Omfattning som länsfärdtjänst. Landstinget har dock ett annat regelverk.
- **Närtrafik** som är en form av basservice, för resor till och från närmaste serviceort, i de delar av länet som saknar underlag för **pendlingstrafik**. Närtrafiken är avsedd att bli länstäckande och ersätta nuvarande kommunal kompletteringstrafik och i vissa fall även anropsstyrd linjetrafik, enligt ovan. Trafiken kan utföras med fordon i anpassad storlek

Med undantag av anropsstyrd trafik i tätort ingår inte servicetrafiken i upphandlingen.

De geografiska områden som omfattas av förslaget till trafikplikt följer respektive trafikslags stråk och indelningar.

En viktig faktor i sammanhanget är samordning av fordonsanvändning för olika typer av trafik, även sådan som inte direkt omfattas av krav på trafikplikt men som omfattas av upphandlingen, d v s skolskjutstrafik.

./ Med utgångspunkt från programmet har organisatören Värmlandstrafik AB inför sin förestående upphandling på myndighetens uppdrag utarbetat underlag för beslut om allmän trafikplikt, **bilaga 1**.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslut om allmän trafikplikt får ekonomiska konsekvenser för kollektivtrafikmyndigheten och dess finansiärer kommunerna och landstinget.

I trafikförsörjningsprogrammet slås fast att den avtalade nivån för ägarbidragens uppräknings enligt avtal dec 2011 ska gälla till och med år 2016 och att beslut om finansiering för slutet av programperioden år 2017-2018 med inriktning mot år 2020 tas hösten 2013, då ett kompletterande beslutsunderlag kan föreligga. Avsikten är att då kunna beakta resultatet av förestående upphandling.

Den närmare omfattningen av trafiken, biljettintäkter och andra faktorer som avgör de slutliga kostnaderna utgår från trafikförsörjningsprogrammet, avtal med entreprenörerna och beslut om årlig budget.

Bilaga 1 beskrivning

Interregional busstrafik från Torsby via Värnäs till Malung, eller del av sträckan, i en omfattning av upp till 2 turer i vardera riktningen, måndag till söndag, vintertidtabell.

Från Karlstad via Filipstad till Hällefors, eller del av sträckan, i en omfattning av upp till 4 turer i vardera riktningen, måndag till fredag och halva frekvensen lördag till söndag samt under sommartidtabell.

Från Lesjöfors till Filipstad via Storfors och Kristinehamn till Gullspång, eller del av sträckan, i en omfattning av 12 till 18 turer i vardera riktningen, måndag till fredag och halva frekvensen lördag – söndag samt under sommartidtabell.

Från Storfors till Karlskoga, via Bjurtjärn, i en omfattning av 6-9 turer i vardera riktningen, m-f och halva frekvensen lördag-söndag samt under sommartidtabell.

Från Karlstad via Kristinehamn och till Örebro, eller del av sträckan, i en omfattning av 24 - 36 turer i vardera riktningen, måndag till fredag och halva frekvensen lördag - söndag med viss neddragning under sommartidtabell.

Vid varje tillfälle gällande tidtabell finns att tillgå på www.varmlandstrafik.se

Regional busstrafik i stomlinjer enligt linjeförteckning, bilaga 2, i en omfattning av 6 - 40 turer i vardera riktningen, måndag till fredag och halv frekvens lördag - söndag och viss neddragning under sommartidtabell. Linjenummer 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, och 900.

Regional busstrafik i matarlinjer enligt linjeförteckning, bilaga 2, i en omfattning av 1- 40 turer i vardera riktningen, måndag till fredag och halv frekvens lördag till söndag och under sommartidtabell. Alla tresiffriga linjenummer utom stomlinjerna.

Regional busstrafik i tätort enligt linjeförteckning, bilaga 2, i en frekvens från 10-minuterstrafik till anropsstyrd trafik, med variationer över veckans dagar och under sommartidtabell.

Regional anropsstyrd linjetrafik enligt linjeförteckning, bilaga 2, efter anrop. Linjenummer markerade med A

Flygbussar mellan Karlstad tätort och Karlstad flygplats, anpassad till linjetrafik med flyg.

Vid varje tillfälle gällande tidtabell finns att tillgå på www.varmlandstrafik.se

BILAGA 2 Linjeförteckning

Regional busstrafik, systemindelad

- 100 Karlstad - Arvika - Åmotfors - Charlottenberg
- 101 Arvika - Åmotfors - Lässerud
- 102 Charlottenberg - Koppom - Skillingmark
- 103 Arvika - Klässbol - Stömne - (Säffle)
- 104 Arvika - Koppom - Årjäng
- 105 Arvika - Gränsjön - Årjäng
- 106 Charlottenberg - Koppom
- 107 Charlottenberg - Eda Bruk - Hovilsrud
- 108 Arvika - Glava - Sölje
- 109 Arvika - Sälboda / Årbotten - Gunnarskog
- 110 Arvika - Årbotten - Gunnarskog - Bortan
- 111 Arvika - Sälboda/Årbotten - Gunnarskog - Mitandersfors A
- 112 Arvika - Klässbol - Grums
- 113 Arvika - Edane - Mangskog/Skog

- 200 Karlstad - Västra Ämtervik - Sunne - Stöpafor - Torsby
- 201 Karlstad - Kil - Fagerås
- 202 Torsby - Lysvik - Sunne
- 204 Sunne - Munkfors
- 205 Torsby - Lekvattnet - Vittjärn
- 206 Torsby - Röjdåfors
- 207 Torsby - Vitsand - Bograngen - Sysslebäck
- 209 Torsby - Värnäs - Stället - Malung
- 211 Långflon - Sysslebäck - Värnäs
- 212 Sunne - Västerrottna - Gräsmark - Grinnemo - Torsby
- 214 Lysvik - Bäckalund - Sunne
- 215 Visterud - Sunne A
- 216 Kil - Östra Ämtervik - Sunne
- 260 Nattbuss: Karlstad - Kil - Högboda

- 300 Karlstad - Molkom - Älvsbacka - Hagfors
- 301 Hagfors - Sjögränd
- 303 Hagfors - Ekshärad - Torsby
- 304 Hagfors - Sörby - Hagfors
- 305 Ekshärad - Hamra - Södra Skoga - Basterud - Ekshärad A
- 306 Hagfors - Gustavsfors - Uvanå
- 307 Filipstad - Sunnemo - Hagfors

- 400 Karlstad - Filipstad - Storfors - Kristinehamn
- 401 Karlstad - Molkom
- 403 Karlskoga - Bjurtjärn - Storfors
- 404 Storfors - Kristinehamn A
- 405 Storfors - Lundsberg A
- 406 Kristinehamn - Kungsskogen - Storfors A

- 407 Filipstad - Hällefors
408 Filipstad - Lesjöfors
460 Nattbuss: Karlstad - Molkom – Lindfors
- 500 Karlstad - Kristinehamn – Karlskoga – (Örebro)
501 Karlstad - Skattkärr - Väse
503 Kristinehamn - Björneborg - Degerfors
505 Kristinehamn - Nybble – Gullspång
511 Karlstad-Skattkärr
560 Nattbuss: Karlstad - Skattkärr – Väse
- 600 Karlstad - Hagfors - Ekshärad - Värnäs - (Långflon)
601 Karlstad - Skived - Forshaga - Deje
602 Karlstad - Ilanda - Forshaga
610 Deje - Mölnbacka
611 Deje – Visten - Dömle
612 Östra Deje - Forshaga
625 Karlstad busstation – SÄG - Universitetet
660 Nattbuss: Karlstad - Skived - Forshaga – Deje
- 700 Karlstad - Årjäng - Töcksfors
701 Töcksfors - Hån
702 Töcksfors - Östervallskog
703 Töcksfors – Väng, A
704 Årjäng – Lennartsfors, A
705 Årjäng – Skogen, A
706 Årjäng – Finntorp, A
707 Årjäng – Harnäs, A
708 Årjäng – Vännacka A
709 Årjäng – Blomskog A
755 Bengtsfors-Gustavsfors-Årjäng (Västrafik)
- 800 Karlstad - Grums - Segmon - Säffle - Åmål
801 Karlstad - Grums – Slottsbron, (vissa turer Segmon)
802 Fagerås - Edsvalla - Vålberg
803 Karlstad - Mellerudstorp - Edsvalla
804 Borgviksbruk – Grums, A
805 Lönnskog – Nysäter, A
806 Säffle - Östra Takene - Knöstad - Nysäter
807 Säffle - Västra Kila - Nysäter – Stömne – (Arvika)
808 Säffle - Botilsäter - Ekenäs
812 Nysäter - Svanskog - Åmål – Säffle
813 Åmål – Svanskog – Rudsbyn – (Karlstad/Årjäng)
860 Nattbuss: Karlstad - Edsvalla - Grums - Slottsbron – Segmon

Hammarö

- 900 Karlstad - Skoghall - Knapstad - Ikea
- 901 Karlstad - Jonsbol - Lövnäs
- 902 Karlstad - Jonsbol - Skoghall - Knapstad
- 903 Karlstad - Hälltorp - Hammarögymnasiet – Skoghall
- 904 Karlstad – Knapstad – Skoghall - Jonsbol
- 911 Jonsbol - Tynäs - Rud
- 912 Jonsbol – Sätter A
- 913 Jonsbol - Fiskvik - Takene
- 914 Lövnäs - Klöverud – Skoghall A

Arvika tätort

- 50 Busstationen - Sjukhuset
- 51 Busstationen - Ingesund
- 52 Busstationen - Prästängen
- 56 Busstationen - Dungen – Sjukhuset A
- 57 Degerängen – Rosendal A
- 58 Västra Sund A
- 59 Solvik A

Kristinehamns tätort

- 60 Resecentrum - Gustavsvik
- 61 Resecentrum - Marieberg
- 62 Resecentrum - Stenstaliden - Strand
- 63 Resecentrum - Djurgårdsplatån - Björkvallen
- 64 Resecentrum - Övre Kvarn
- 65 Resecentrum - Sörkastet
- 66 Resecentrum – Picasso A
- 67 Ode Baltens gata - Skäringsbol - Malmen – Resecentrum A
- 68 Strandskatan - Marielund Sandfallet – Resecentrum A
- 69 Ölme, Stolpen – Gustavsvik (A sommartidtabell)

Säffle tätort

- 80 Resecentrum - Annelund - Höglunda – Sjukhuset A
- 81 Resecentrum – Rolfserud A
- 82 Resecentrum – Trebackarna A
- 83 Resecentrum - Duse Udde camping A
- 84 Resecentrum - By kyrka A
- 85 Resecentrum – Norelund, A